

Projekt uchwały
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia 18.11.2016 r.

Uchwała Nr
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok

Na podstawie art.4¹ ust. 1, 2 i 5, art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce na 2017 rok stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Załącznik do projektu uchwały Nr
Rady Miasta Ostrołęki z dnia
w sprawie uchwalenia Miejskiego
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2017 rok.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) uzależnienie od alkoholu to „stan psychiczny i fizyczny, wynikający ze współdziałania żywego organizmu i alkoholu. Stan ten charakteryzuje się zmianami w zachowaniu i innymi następstwami, w tym zawsze przymusem (trudną do odparcia chęcią) ciągłego lub okresowego używania alkoholu po to, aby doświadczyć psychicznych efektów jego działania lub aby uniknąć objawów wynikających z jego braku, takich jak złe samopoczucie. Zmiana tolerancji może, ale nie musi towarzyszyć temu zjawisku. Człowiek może uzależnić się równolegle od alkoholu i innych środków". Spośród wielu problemów społecznych występujących w naszym kraju, w tym także Ostrołęce, zjawiskiem powszechnym jest uzależnienie od alkoholu. Nadużywanie alkoholu oprócz szkód zdrowotnych powoduje również szkody społeczne, takie jak: zakłócenia w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny, bezrobocie, ubóstwo, przestępczość czy wypadki drogowe. Szkody, jakie są powodowane przez ryzykowne picie alkoholu, wykraczają szeroko poza sferę osoby pijącej, obciążają rodzinę, grupę społeczną i całą populację. Należy zaznaczyć, że spożywanie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym wśród nastolatków.

Zgodnie z art.1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego między innymi są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, popierają także tworzenie i rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, współdziałają również z Kościołem Katolickim i innymi kościołami w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Jednocześnie art. 4¹ ust. 2 wyżej wymienionej ustawy mówi, że gmina corocznie uchwała gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Samorząd gminy, na mocy cytowanej ustawy, uzyskał kompetencje do prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu w społeczności lokalnej.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok określa zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności w zakresie ograniczenia szkód zdrowotnych i dostępności do alkoholu, a także przez działalność wychowawczą i informacyjną oraz zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu.

Program uwzględnia i realizuje cele i zadania szczegółowe zawarte w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, takie jak:

1. Promocja zdrowia.
2. Profilaktyka.
3. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa.
4. Diagnozowanie i badania zjawisk związanych z używaniem alkoholu.
5. Współpraca międzynarodowa w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cel programu:

Głównym celem realizacji programu jest podjęcie wielopłaszczyznowych i interdyscyplinarnych działań mających na celu zapobieganie wszelkim uzależnieniom przez redukcję dostępności i zapotrzebowania na substancje psychoaktywne, w szczególności na alkohol, a przede wszystkim przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym, wśród mieszkańców miasta Ostrołęki, w tym w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i dofinansowanie centrów integracji społecznej.

Wskaźniki osiągnięcia celów oraz analiza porównawcza za niżej podany okres:

Wskaźniki osiągnięcia celów	do 30 X 2010 roku	do 30 X 2011 roku	do 30 X 2012 roku	do 30 X 2013 roku	do 30 X 2014 roku	do 30 X 2015 roku	Do 30 X 2016 roku
liczba pracowników lecznictwa odwykowego podnoszących swoje kwalifikacje	4	4	2	4	10	10	10
liczba grup samopomocowych	10	10	10	10	11	11	11
liczba osób, które ukończyły leczenie odwykowe	117	217	133	149	161	145	115
liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą	157	177	205	204	225	215	216
liczba placówek wsparcia dziennego	7	7	7	7	7	7	7
liczba dzieci uczęszczających na zajęcia do placówek wsparcia dziennego	220	189	167	165	157	181	173
liczba osób objętych specjalistyczną pomocą z powodu przemocy domowej	210	291	430	440	414	399	263
liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach z zakresu	8.699	7.547	6.839	6.350	6.254	6.541	6.981

Załącznik do Projektu uchwały Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18.11.2016 r.
w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r.

profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych							
liczba i rodzaj kampanii z zakresu uzależnień, w których uczestniczy samorząd	Postaw na Rodzinę, Zachowaj Trzeźwy Umysł, „Stop18!”	Postaw na Rodzinę, Zachowaj Trzeźwy Umysł,	Zachowaj Trzeźwy Umysł	Zachowaj Trzeźwy Umysł	Zachowaj Trzeźwy Umysł	Zachowaj Trzeźwy umysł	Zachowaj Trzeźwy umysł
liczba osób uczestniczących w kursach i szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy	80	40	2	7	18	18	94
liczba podmiotów uprawnionych realizujących zadania określone w „Programie współpracy Miasta Ostrołęki z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2016 r.	14	13	15	15	13	13	15
liczba sprzedawców uczestniczących w szkoleniach z zakresu przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym	25	15	0	0	15	13	46
liczba interwencji powodujących cofnięcie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z naruszeniem przepisów prawa	1	1	0	0	0	0	0
limit punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5%	142	142	142	142	142	142	142

Z analizy wskaźników wynika, że realizacja celów ustalonych przez Miasto Ostrołęka na 2016 rok w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przedstawia się następująco:

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- liczba pracowników lecznictwa odwykowego, którzy podnieśli swoje kwalifikacje oraz liczba grup samopomocowych od dwóch lat pozostaje na tym samym poziomie, natomiast liczba osób które ukończyły leczenie odwykowe w 2016 r. spadła w porównaniu do roku poprzedniego.

2) Wspieranie rodzin, w których występują problemy alkoholowe w zakresie osób objętych pomocą społeczną wzrasta, zintensyfikowanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – wykazuje tendencję spadkową. Natomiast liczba osób uczestniczących w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w roku 2016 - uległa znacznemu zwiększeniu.

3) Zwiększenie intensywności i podniesienie jakości prowadzonej profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym poprawa jakości prowadzonych pozalekcyjnych zajęć sportowych – zmienna zależna od liczby uczniów.

4) Wspieranie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach działających dla dzieci z grup ryzyka oraz wsparcie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych – liczba podmiotów realizujących na zlecenie Miasta Ostrołęki zadań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom w porównaniu do roku 2015 r. – nieznacznie wzrosła.

5) Wspieranie podmiotów odpowiedzialnych za podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego - polegało na kontrolach punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przy współpracy z Policją i ze Strażą Miejską. Od 2005 r. limit sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pozostaje na tym samym poziomie. Ponadto systematycznie organizowane są przez samorząd szkolenia dla sprzedawców.

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej – Klub Integracji Społecznej, który funkcjonuje w strukturze

Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, powstał we wrześniu 2010 roku i był systematycznie dofinansowany, ze środków uzyskanych za wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, do końca 2012 roku.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 1

Uzależnienie od alkoholu, chociaż jest to sprawa bardzo rozpowszechniona i wymagająca poważnego podejścia, jest tylko drobną częścią problemów społecznych związanych z alkoholem. Dlatego też dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

1. Dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego, w tym superwizji klinicznej.
2. Współfinansowanie kosztów kształcenia i podnoszenia kwalifikacji osób pomagającym ofiarom przemocy domowej.
3. Wspieranie działań stowarzyszeń abstynenckich i grup samopomocowych.
4. Współpraca z ośrodkami terapeutycznymi w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.
5. Finansowanie siedziby oraz działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Wspieranie modernizacji programów terapeutycznych.
7. Tworzenie nowych i wspieranie już istniejących punktów konsultacyjnych.
8. Wzmoczenie działań interwencyjno – wspierających wobec rodzin, w których występują problemy alkoholowe.
9. Dofinansowanie zakupu programów psychoterapii grupowej i indywidualnej realizowanych przez podmioty uprawnione na terenie miasta.
10. Świadczenie członkom rodzin z problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.
11. Współfinansowanie kosztów utrzymania telefonów zaufania.
12. Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia.
13. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów placówek odwykowych oraz doposażenie placówek lecznictwa odwykowego.

14. Uiszczanie kosztów sądowych oraz sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

15. Wyrównywanie poziomu interdyscyplinarnego przygotowania osób zajmujących się pomocą osobom uzależnionym i współuzależnionym.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 2

Uzależnienie od alkoholu bliskiej osoby i związane z tym jej nieprawidłowe funkcjonowanie wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny, zarówno dorosłych, jak i dzieci, powodując problemy zdrowotne, psychologiczne, społeczne i materialne. Uzależnienie jest tym czynnikiem, który powoduje zaburzenia życia rodzinnego, w tym zjawisko przemocy w rodzinie.

1. Umożliwienie członkom rodzin, w których występuje problem alkoholowy i przemoc dostępu do stałej, kompleksowej i profesjonalnej pomocy.

2. Dofinansowanie działalności Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego.

3. Dofinansowanie dożywiania dzieci uczęszczających na pozalekcyjne zajęcia edukacyjno - profilaktyczne.

4. Wspieranie już istniejących i wdrażanie nowych programów terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej oraz edukacyjno - korekcyjnych dla sprawców przemocy domowej.

5. Upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Współfinansowanie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego oraz zajęć i programów opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci zagrożonych patologią.

7. Udostępnianie specjalistycznej pomocy psychiatrycznej, psychologicznej i prawnej osobom dotkniętym przemocą domową oraz zapewnienie bezpiecznego schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

8. Kontynuowanie działań związanych z realizacją programów edukacyjno -profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym wdrażanie programów interwencyjnych.

9. Współfinansowanie grup wsparcia, grup terapeutycznych, punktów konsultacyjnych dla ofiar przemocy.

10. Wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności przedstawicieli policji, pracowników socjalnych oraz innych grup zawodowych w związku z procedurą „Niebieska Karta”.

Załącznik do Projektu uchwały Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18.11.2016 r.
w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r.

11. Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.
12. Wspieranie programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików.
13. Dofinansowywanie programów psychoterapii uzależnienia dla wybranych grup pacjentów.
14. Wspieranie pracy zespołu interdyscyplinarnego.
15. Finansowanie programów dla rodziców, których celem jest zwiększenie ich kompetencji wychowawczych.
16. Podniesienie jakości pomocy udzielanej dzieciom pochodzącym z rodzin z problemem alkoholowym.
17. Dofinansowanie opracowywania i wdrażania programów oddziaływań edukacyjno – korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
18. Kolportaż materiałów informacyjno – edukacyjnych dla mieszkańców miasta na temat oferty pomocy dla członków rodzin z problemem uzależnienia i przemocy.
19. Prowadzenie działań mających na celu zmianę wzoru spożywania napojów alkoholowych.
20. Dofinansowanie programów terapeutycznych dla członków rodzin doznających przemocy.
21. Dofinansowanie prowadzenia grupy wsparcia dla ofiar przemocy.
22. Zorganizowanie i współfinansowanie szkolenia w zakresie realizacji procedury „Niebieska Karta”.

Realizacja celu szczegółowego nr 3

Prowadzenie działalności edukacyjno – profilaktycznej, w tym wśród młodzieży, w celu ograniczenia picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie oraz udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym może odbywać się w różnych placówkach i mieć różną formę.

Znaczna część młodzieży ma kontakt z alkoholem, którego picie bywa wstępem do używania kolejnych substancji odurzających. Dlatego istotną sprawą jest kwestia dostępności do alkoholu i narkotyków, zwłaszcza dla młodych ludzi. Badania, przeprowadzone w 2015 roku pokazały, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Podobnie wyglądała sytuacja w badaniach przeprowadzonych w ubiegłych latach, tj. najbardziej rozpowszechnionymi substancjami używanymi przez młodzież szkolną, okazało się piwo, wino i wódka – przed narkotykami, lekami i dopalaczami. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym, wśród

Załącznik do Projektu uchwały Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18.11.2016 r.
w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r.

grupy badanych, jest piwo (do używania przyznaje się 85,6% ankietowanych), na drugim miejscu jest wódka (używa jej 74,3%), najrzadziej używane jest wino (66,0%). Popularność używanych substancji w roku 2015 jest identyczna jak w roku 2011 i 2009 roku, gdzie najchętniej młodzież sięgała po piwo, następnie po wódkę a następnie po wino.

Analizując intensywność picia alkoholu przez młodzież w roku 2015, również pozostaje na zbliżonym poziomie do roku 2009 i roku 2011. Największa różnica, przekraczająca 9,5% dotyczy ponownego wzrostu liczby osób, które używają wina kilka razy w roku (z 23,4% w 2009 roku do 18,4% w roku 2011 i 27,9% w roku 2015), spadku o 8,8% liczby osób, które nigdy nie używały wina (po wzroście z 35,9% w 2009 roku do 42,8% w roku 2011, spadek w 2015 roku do 34%). Co wydaje się ważne, nastąpił spadek liczby osób deklarujących picie piwa kilka razy w miesiącu (z 34% w 2011 do 26,2% w roku 2015), jednocześnie odnotowano niewielki wzrost liczby osób używających piwa kilka razy w tygodniu (z 9,4% w 2011 roku do 12,3% w 2015 roku) oraz o 0,5% wzrosła liczba osób pijących codziennie. Jeśli weźmiemy pod uwagę spożycie wódki, największa zmiana w odniesieniu do roku 2011 nastąpiła w przypadku odpowiedzi „używam kilka razy w miesiącu” (spadek odpowiedzi twierdzących z 23,6% w 2011 roku do 19% w 2015 roku) i wzrost liczby osób o 2,9% w 2015 roku, które nigdy nie używały wódki.

Ponadto z badań jasno wynika, że najczęstszym wiekiem inicjacji alkoholowej jest 16 rok życia. Jest to czas kiedy kończy się etap gimnazjum, a zaczyna nauka w szkołach średnich.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 3

1. Realizacja projektów skupiających się na profilaktyce problemów alkoholowych, ukierunkowanych na dzieci i młodzież w mieście.
2. Zintensyfikowanie realizacji programów edukacyjnych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowania go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
3. Współfinansowanie zajęć pozalekcyjnych z elementami wczesnej profilaktyki w szkołach i innych placówkach oświatowych, opiekuńczo - wychowawczych, wsparcia dziennego oraz zakup sprzętu sportowego dla dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie prowadzenia programów stanowiących alternatywę wobec używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież, w tym wspieranie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

5. Aranżowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
6. Realizowanie programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
7. Inicjowanie, finansowanie i współfinansowanie szkoleń, sesji i kursów w zakresie pracy profilaktycznej dla nauczycieli, pedagogów oraz innych grup zawodowych.
8. Udział samorządu w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień.
9. Inicjowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.
10. Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią, w tym alkoholizmem.
11. Kontynuowanie zadań wynikających z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii, w tym prowadzenie działań pod nazwą PaT.
12. Zwiększenie realizacji programów profilaktycznych w szkołach rekomendowanych przez PARPA.
13. Współorganizacja lokalnych imprez dla dzieci i młodzieży o charakterze profilaktycznym, kulturalnym i sportowo - turystycznym.
14. Wdrażanie realizacji programów z zakresu profilaktyki i edukacji zdrowotnej w środowiskach szkolnych oraz przedszkolnych.
15. Propagowanie dobrych praktyk i wzorców zachowań kierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych, poprzez wspieranie imprez promujących trzeźwy styl życia.
16. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
17. Dofinansowanie organizacji wyjazdów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży jako kontynuacja całorocznej pracy profilaktycznej.
18. Współfinansowanie programów terapii dla młodzieży używającej alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
19. Wdrażanie działań profilaktyki selektywnej.
20. Kształtowanie kompetencji młodych ludzi w zakresie właściwych postaw wobec alkoholu, a także kompetencji psychologicznych i osobowościowych.
21. Profilaktyka alkoholowego zespołu płodowego kobiet w ciąży FAS.

22. Uaktualnianie i rozpowszechnianie informatora „Gdzie szukać pomocy” zawierającego informacje o potencjalnych, instytucjonalnych partnerach do współpracy, ich zadaniach i kompetencjach.

23. Współfinansowanie artykułów prasowych i audycji radiowych dot. problematyki uzależnień skierowanych do mieszkańców miasta.

24. Kreowanie działań z obszaru profilaktyki wśród młodzieży, w celu nabycia umiejętności asertywnej odmowy, w przypadku kontaktu z osobami proponującymi środki psychoaktywne.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 4

Szereg zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych gmina może zlecić do realizacji organizacjom pozarządowym oraz podmiotom uprawnionym na podstawie otwartego konkursu ofert.

Działania szczegółowe gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych gmina może realizować przy współpracy z różnymi podmiotami i organizacjami pozarządowymi w formie zlecenia do realizacji zadań, na podstawie otwartego konkursu ofert. Partnerami dla gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są też kościoły i związki wyznaniowe. Gmina może również prowadzić działania poprzez nawiązanie i utrzymywanie stałej współpracy, m.in. z innymi samorządami, podmiotami lecznictwa odwykowego oraz innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

1. Realizacja zadań wynikających z zapisów niniejszego programu wspólnie z organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi podmiotami uprawnionymi, które posiadają stosowny zapis określający ich zaangażowanie w sprawy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, w tym od alkoholu.

2. Współpraca z Ośrodkami Lecznictwa Odwykowego, Policją oraz innymi podmiotami i jednostkami funkcjonującymi na terenie miasta Ostrołęki.

3. Współorganizacja i dofinansowanie działań polegających na organizacji festynów, imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia.

4. Współdziałanie ze środowiskami abstynenckimi, które niosą pomoc organizując różnego rodzaju oddziaływania rehabilitacyjne po zakończonym leczeniu, kierowaną do osób uzależnionych i członków ich rodzin.

5. Zlecenie i finansowanie badań związanych z diagnozą problemową dot. używania środków psychoaktywnych.
6. Wspieranie tworzenia i realizacji programów z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
7. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych, w celu zintensyfikowania działań na rzecz ograniczania dostępu do alkoholu.
8. Finansowanie grup terapeutycznych, programów postrehabilitacyjnych oraz mieszkania readaptacyjnego.
9. Wspieranie, w tym finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, nieradzących sobie z agresją.
10. Dofinansowanie zajęć i programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci w placówkach wsparcia dziennego.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 5

Nasilenie działań prowadzonych wspólnie z Policją, Strażą Miejską oraz Inspekcją Handlową w zakresie naruszania prawa przez osoby handlujące alkoholem w przypadku sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym, prowadzenia nielegalnej reklamy i promocji napojów alkoholowych, a także w przypadku zakłócania porządku publicznego w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży.

1. Podtrzymanie w niezmięnionej liczbie limitu punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu /z wyjątkiem piwa/ oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych uchwałą Nr 186/XXIX/2008 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 3 kwietnia 2008 r.
2. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art.18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Zintensyfikowanie działań edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych.
4. Nasilenie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 6

Popularyzowanie działań Klubu Integracji Społecznej funkcjonującego w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Klub udziela pomocy osobom indywidualnym oraz Załącznik do Projektu uchwały Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18.11.2016 r. w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r.

ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych dostosowanych do potrzeb rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Wspomaga samoorganizowanie się uczestników, podejmowanie wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji zawodowej oraz prowadzi działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom (alkoholizmowi, narkomanii) i propagowania zdrowego trybu życia. KIS jednocześnie zajmuje się działaniami animacyjnymi w środowisku lokalnym.

Zasady pracy i wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zasady pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz regulamin pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - załącznik do zarządzenia Nr 70/2012 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 12 marca 2012 roku ze zmianami w sprawie powołania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Zasady wynagradzania Komisji.

a) Przewodniczącemu przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim.

b) Zastępcy Przewodniczącego przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim.

c) Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji lub Zespołu w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim, (przy czym w okresie miesiąca nie może przekroczyć 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę). Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w jednym lub dwóch posiedzeniach Komisji albo Zespołu.

d) Udział w dodatkowych zebraniach Komisji / Zespołu (powyżej 2 razy w miesiącu) jest bezpłatny.

Realizatorzy Programu oraz zasady finansowania zadań określonych w programie.

1. Koordynatorem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizatorami programu są wydziały Urzędu Miasta, jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne instytucje i podmioty.

2. Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych tytułem opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2017 rok wynosi: 850.000 zł. Ponadto w 2017 r. zostaną uwzględnione w wykazie wydatków w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, Rozdział 85154 Przeciwdziałanie Alkoholizmowi niewykorzystane środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, które nie wygasają z końcem roku budżetowego na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2016.

Dochody z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację:

- 1) Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- 3) Zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach ww. programów.

Rada Miasta Ostrołęki otrzymuje corocznie sprawozdanie z realizacji programu.

U z a s a d n i e n i e

do projektu uchwały Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok

Artykuł 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi iż, „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin”.

Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,**
 - 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,**
 - 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych,**
 - 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,**
 - 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,**
- art.13¹.1.** Zabrania się na obszarze kraju reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod warunkiem że:
- 1) nie jest kierowana do małoletnich,
 - 2) nie przedstawia osób małoletnich,
 - 3) nie łączy spożywania alkoholu ze sprawnością fizyczną bądź kierowaniem pojazdami,
 - 4) nie zawiera stwierdzeń, że alkohol posiada właściwości lecznicze, jest środkiem stymulującym, uspakajającym lub sposobem rozwiązywania konfliktów osobistych,
 - 5) nie zachęca do nadmiernego spożycia alkoholu,
 - 6) nie przedstawia abstynencji lub umiarkowanego spożycia alkoholu w negatywny sposób,
 - 7) nie podkreśla wysokiej zawartości alkoholu w napojach alkoholowych jako cechy wpływającej pozytywnie na jakość napoju alkoholowego,
 - 8) nie wywołuje skojarzeń z:
 - a) atrakcyjnością seksualną,
 - b) relaksem lub wypoczynkiem,
 - c) nauką lub pracą,
 - d) sukcesem zawodowym lub życiowym.
2. Reklama i promocja piwa, o której mowa w ust. 1, nie może być prowadzona:
- 1) w telewizji, radiu, kinie i teatrze między godziną 6⁰⁰ a 20⁰⁰, z wyjątkiem reklamy prowadzonej przez organizatora imprezy sportu wyczynowego lub profesjonalnego w trakcie trwania tej imprezy,
 - 2) na kasetach wideo i innych nośnikach,
 - 3) w prasie młodzieżowej i dziecięcej,
 - 4) na okładkach dzienników i czasopism,
 - 5) na słupach i tablicach reklamowych i innych stałych i ruchomych powierzchniach wykorzystywanych do reklamy, chyba że 20 % powierzchni reklamy zajmować będą

widoczne i czytelne napisy informujące o szkodliwości spożycia alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletnim,

6) przy udziale małoletnich.

art.15.1. Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- a) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
- b) osobom do lat 18,
- c) na kredyt lub pod zastaw.

2. W przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z ustawą Rada Miasta corocznie uchwała program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, /art.4¹ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi/. Program na 2017 rok obejmuje ww. zadania, które jednocześnie stanowią część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Celem programu jest kontynuacja zadań długofalowych. Za ich dalszą realizacją przemawiają wyniki badań przeprowadzonych w 2015 r., które wskazują na to, że doszło do niewielkich zmian, w zakresie używania substancji psychoaktywnych, w stosunku do lat ubiegłych. Jeśli chodzi o spożycie alkoholu wśród młodzieży to zaobserwowano niewielki spadek spożycia piwa. Jednocześnie wzrósł odsetek osób używających piwa kilka razy w tygodniu i codziennie. Tendencję spadkową zaobserwowano także w przypadku spożycia wódki. Niepokoi jednak fakt, że nadal 19% spośród ankietowanej młodzieży spożywa wódkę kilka razy w miesiącu. Tendencję wzrostową zauważono jedynie w przypadku wina, które jest najczęściej spożywane kilka razy w roku lub rzadziej. Dane dotyczące upijania się przez młodzież wskazują także nieznaczną poprawę sytuacji. W stosunku do roku 2011 mniej osób upija się, jedynie w grupie dziewcząt upijających się 1-2 razy w miesiącu nastąpił wzrost. Należy zauważyć jednak, że nadal utrzymuje się duży odsetek chłopców upijających się 3-5 razy w miesiącu i 6 lub więcej razy. Wynosi on odpowiednio 11% i 10%. Jest to niepokojące ze względu na wysokie ryzyko uzależnienia i innych problemów związanych z używaniem alkoholu. Pocięszający natomiast wydaje się fakt, że wzrasta wiek inicjacji, zarówno alkoholowej, jak i narkotykowej.

Program realizowany jest ze środków pozyskanych przez gminę z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizacja zadań zawartych w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok odbywać się będzie również na podstawie otwartego konkursu ofert ogłoszonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2015, poz. 1916). Zaplanowana kwota wydatków na 2017 rok w Dziale 851 – Ochrona Zdrowia, Rozdziale 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi wynosi 850.000.00 zł. Ponadto po zamknięciu ksiąg rachunkowych przez Wydział Finansów, Budżetu, Podatków i Opłat, będą wprowadzone uchwałą Rady Miasta środki finansowe niewykorzystane w 2016 roku.

W związku z powyższym przedkładam projekt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok, celem uchwalenia przez Radę Miasta Ostrołęki.